

License Information

Study Notes (Biblica) (Swahili) is based on: Biblica Study Notes, [Biblica Inc.](#), 2023, which is licensed under a [CC BY-SA 4.0 license](#).

This PDF version is provided under the same license.

Study Notes (Biblica)

1 Wafalme 1:1-4:34

1 Wafalme inaendelea na hadithi ya Israeli iliyoandikwa katika 1 Samweli na 2 Samweli.

Daudi alikuwa ameahidi kwamba Solomoni angekuwa mfalme baada yake. Hata hivyo, Daudi hakuwa amechukua hatua yeyote kumteua mfalme afuataye. Wala hakuwa amewaongoza na kuwaonya wanawe.

Adoniya alijifanya mfalme kama Absalomu alivyowahi kufanya. Hii ilisababisha mchanganyiko mwingi katika Israeli.

Nathani na Bathsheba walimshawishi Daudi kumfanya Solomoni kuwa mfalme kabla ya kifo cha Daudi. Maneno ya mwisho ya Daudi kwa Solomoni yalihusu watu waliomuunga mkono au kumpinga. Solomoni alitii maagizo ya Daudi kuhusu jinsi ya kuwatendea. Hii ilijumuisha kuwaua watu waliopinga mamlaka ya Solomoni kama mfalme.

Maneno ya mwisho ya Daudi pia yalihusu Solomoni kuishi jinsi Mungu alivyotaka aishi. Wafalme baada ya Daudi walipaswa kuwa waaminifu kwa Mungu kwa moyo wao wote. Hiyo ilikuwa sehemu ya agano la Mungu na Daudi.

Wakati Solomoni alipoomba hekima, Mungu alimpa hekima zaidi kuliko mtu mwingine yeyote. Waisraeli walitambua jinsi Solomoni alivyokuwa na hekima. Hekima ya Solomoni ilikuwa wazi katika maamuzi aliyofanya kama hakimu katika kesi ngumu.

Serikali ya Solomoni ilikuwa na udhibiti juu ya makundi ya watu waliokuwa wakiishi kote Israeli. Watu kutoka mataifa haya pia walitambua jinsi Solomoni alivyokuwa na hekima. Walikuja kumsikiliza akiongea.

Waisraeli waliishi kwa amani na utulivu. Walikuwa na kila kitu walichohitaji na hawakutendewa vibaya na maadui zao. Hizi zilikuwa baadhi ya baraka za agano.

Waisraeli walilazimika kufanya kazi kwa bidii ili kusaidia serikali ya Solomoni. Magavana wa eneo walitoa chakula na vifaa vyote ambavyo mfalme alitumia kila mwezi. Samweli alikuwa ameonya Waisraeli kwamba hii ingekuwa matokeo ya kuchagua kuwa na mfalme. (1 Samweli 8:11-18).

1 Wafalme 5:1-8:66

Solomoni alijenga hekalu kwa ajili ya Mungu huko Yerusalemu. Alitumia vifaa ambavyo mfalme wa Tiro alikubali kumpa. Alitumia mfanyakazi stadi kutoka Tiro kwa ajili ya kila kitu kilichotengenezwa kwa shaba.

Maelfu ya wanaume walilazimishwa kufanya kazi ya kuandaa mbao na mawe yote kwa ajili ya hekalu. Hekalu lilichukua miaka saba kukamilika. Hekalu lilikuwa tayari kutumika kwa wakati wa Sikukuu ya Vibanda. Waisraeli wote walikusanyika walipotoa dhabihu, waliomba (sala) na kusherehekea kwa furaha kwa siku 14.

Mungu hakuwaomba Waisraeli kujenga hekalu la kumwabudu. Daudi na Solomoni walitaka kujenga. Mungu alikubali tamaa yao na alilitumia hekalu kama alivyotumia hema takatifu. Ikawa mahali ambapo Mungu alikuwepo katika Israeli. Alifanya hili lijulikane kwa kutuma wingu kujaza hekalu. Wingu lilikuwa ishara ya utukufu wa Mungu.

Kilicho kuwa muhimu zaidi kwa Mungu ni kwamba watu wake wamfuata na kumtii. Mungu alimkumbusha Solomoni kuhusu hili katika ujumbe. Mfalme lazima awe mfano wa kuwa mwaminifu kabisa kwa agano la Mlima Sinai. Vibao vya mawe katika sanduku la agano vilikuwa rekodi ya agano hili.

Baraka na maombi ya Solomoni yalionyesha jambo fulani. Alielewa kwamba yeye na watu walikuwa na jukumu la kuwa waaminifu kwa Mungu. Kufanya hivyo kungewasaidia makundi mengine ya watu kutambua kwamba Mungu wa Israeli ndiye Mungu wa kweli. Solomoni pia alielewa kwamba Mungu hakuwa na haja ya hekalu kuishi ndani. Jengo lililotengenezwa na wanadamu haliwezi kumshikilia Mungu. Lakini hekalu lingewasaidia watu wa Mungu kukumbuka kwamba Mungu alikuwa pamoja nao. Wangeweza kwenda huko kuomba. Au wangeweza kuelekeza miili yao kuelekea hekalu kuomba. Wangeweza kufanya hivi ikiwa walikuwa mbali na Yerusalemu. Hii ingewasaidia kuabudu na kumwomba Mungu awasamehe dhambi zao. Ingewasaidia kuamini kwamba Mungu aliwasikia na kuchukua hatua kuwasaidia. Hii ilikuwa kweli kwa Waisraeli na kwa wageni waliomwabudu Mungu.

1 Wafalme 9:1–9

Mungu alirudia kwa Solomoni agano alilofanya na Daudi. Alimwambia Solomoni kutembea kwa uaminifu naye kama Daudi alivyofanya. Hii inamaanisha kwamba mtu anapaswa kumpenda Mungu na kumtii kwa muda wote wa maisha yake.

Daudi hakuwa ametii yote ya Sheria ya Mose. Alifanya mambo ambayo Mungu alichukia. Matukio hayo yameandikwa katika 2 Samweli. Lakini kila mara aligeuka kutoka dhambini mwake, alitubu na kumtumaini Mungu kumsamehe.

Yeye daima alimwabudu Mungu pekee na hakuwahi kuabudu miungu ya uongo. Wafalme kutoka ukoo wa familia ya Daudi walipaswa kuwa kama Daudi katika njia hizo.

Kama hawakuwa basi laana za agano zingetokea kwa Waisraeli wote. Hii ilijumuisha laana kutoka Agano la Mlima Sinai na hekalu kuharibiwa.

Watu na mfalme walipaswa kumtii Mungu na kumwabudu yeye pekee. Ni hapo tu ndipo wangeokolewa na maadui zao na kupokea baraka za agano.

Waafalme 9:10–11:43

Solomoni alifanya mambo mengi ili kuifanya Israeli kuwa taifa lenye nguvu. Alijenga miji na majumba mengi. Alifanya makubaliano na wafalme, malkia na makundi ya watu waliozunguka Israeli. Alifanya jeshi lake kuwa kubwa na lenye nguvu. Watu kutoka mataifa mengi walimshangaa. Malkia wa Sheba alimsifu Bwana kwa njia ambazo Mungu alibariki Israeli kupitia Solomoni.

Solomoni alikamilisha haya yote kwa kufanya mambo kadhaa. Aliwataka Waisraeli kumfanyia kazi na aliwafanya Wakanani kuwa watumwa wake. Pia alipata farasi wengi na magari ya vita ya kutumia katika mapigano. Hii ilifanya jeshi lake kuwa na nguvu sana. Na alioa wanawake kutoka makundi mengine ya watu. Hii ilikuwa ni desturi ya kawaida kwa watawala katika wakati wake. Ilikuwa ni njia ambayo viongozi wa makundi ya watu walifanya makubaliano kati yao. Makubaliano haya yalihusu biashara na kutoishambulia moja kwa moja.

Solomoni alikuwa mfalme mwenye nguvu sana kwa sababu ya wafanyakazi wote, farasi na wake alio nao. Lakini mambo haya yalikwenda kinyume na sheria za Mungu kwa wafalme wa Israeli (Kumbukumbu la Torati 17:14–20). Yalimpelekea Solomoni kufanya mambo maovu. Hakumwabudu

Mungu pekee. Hakuwa mwaminifu kwa agano la Mlima Sinai. Kwa sababu hii, Mungu aliruhusu maadui kushambulia Israeli. Na ukoo wa Daudi usingeruhusiwa tena kutawala juu ya makabila 12 yote.

Yeroboamu alipakwa mafuta na Ahiya nabii kuwa mfalme juu ya kabila kumi. Wakati Solomoni aliposikia hili, hakuacha dhambi zake na kutubu. Badala yake, alitenda kama Sauli alivyotenda. Solomoni alijaribu kumuua Yeroboamu kama vile Sauli alivyokuwa amejaribu kumuua Daudi.

1 Wafalme 12:1–14:31

Hadithi ya Yeroboamu inaeleza jinsi makabila 12 yalivyogawanyika kuwa mataifa mawili. Yeroboamu hakisikiliza ushauri wa busara kuhusu kuwa kiongozi. Hakutaka kuhudumia watu wa Mungu au kuwajali. Hakufanya yaliyo sawa na haki kama Daudi alivyofanya. Hivyo makabila kumi yaliacha kumfuata. Wakawa ufalme wa kaskazini na waliitwa Israeli.

Hata hivyo, Mungu alikuwa mwaminifu kwa agano lake na Daudi. Aliruhusu ukoo wa Daudi kuendelea kutawala. Yeroboamu alikuwa mfalme juu ya makabila ya Yuda na Benjamini. Walikuwa ufalme wa kusini na waliitwa Yuda. Chini ya Yeroboamu ufalme wa kusini haukuwa na nguvu na haukuwa na amani na utulivu.

Yeroboamu alikuwa mfalme wa ufalme wa kaskazini. Mungu alikuwa ametoa ahadi kwa Yeroboamu kama ahadi zake kwa Daudi. Yeroboamu alipaswa kuwa mwaminifu kwa Mungu kama Daudi alivyokuwa. Lakini Yeroboamu hakuamini maneno ya Mungu. Aliamini kwamba angepoteza mamlaka yake ikiwa Waisraeli wangeendelea kumwabudu Mungu huko Yerusalemu. Yeroboamu aliweka sanamu za dhahabu katika Betheli na Dani na kusema kwamba wao ndio Mungu wa kweli. Watu waliwaabudu. Hii ilikuwa sawa na wakati Waisraeli walipokuwa wameabudu ndama wa chuma ambao Aroni alitengeneza.

Mtu mmoja kutoka Yuda alitangaza ujumbe kutoka kwa Mungu dhidi ya Yeroboamu na desturi zake za ibada. Yeroboamu hakutubu dhambi zake na kumrudia Mungu aliposikia ujumbe huo. Hakuacha kuishi kwa njia mbaya hata baada ya Mungu kuponya mkono wake. Baadaye Ahiya alitabiri kuhusu hukumu ya Mungu dhidi ya Yeroboamu na ufalme wa kaskazini.

1 Wafalme 15:1–22:53

Wafalme wote katika ufalme wa kusini walilinganishwa na Daudi. Abiya hakumtii Mungu kama Daudi alivyofanya. Lakini Asa na Yehoshafati walitii. Walihakikisha kuwa watu wanamwabudu Mungu pekee.

Wafalme wote katika ufalme wa kaskazini walilinganishwa na Yeroboamu. Nabadi, Baasha, Ela, Zimri, Omri, Ahabu na Ahazia waliabudu miungu ya uongo kama Yeroboamu alivyofanya. Ahabu alifanya mambo maovu zaidi kuliko Yeroboamu alivyofanya. Ahabu alifanya mkataba wa amani na mfalme wa Aramu. Hata hivyo, Mungu alikuwa ameagiza kwamba mfalme huyu atengwe ili kuangamizwa.

Ahabu na Yezebeli walimuua Nabothi na kisha wakachukua ardhi ya Nabothi. Yezebeli pia aliwaua manabii wengi waliokuwa waaminifu kwa Mungu. Hata hivyo, Mungu aliendelea kumtumia Ahabu ujumbe kupitia manabii. Mara kwa mara Mungu alimuonyesha Ahabu kwamba Mungu ndiye Mungu pekee. Mungu alionyesha hili aliposhusha moto kwenye madhabahu kwenye Mlima Karmeli. Alionyesha hili alipotoa ushindi kwa jeshi la Ahabu dhidi ya jeshi la Aramu. Lakini Ahabu hakurudi kwa Mungu baada ya matukio hayo. Alijinyenyekeza tu mbele za Mungu wakati Eliya alipotangaza hukumu ya Mungu dhidi yake.

Mungu alimlinda Eliya kutoka kwa Ahabu na Yezebeli kwa miaka mingi. Mungu alitumia kunguru, mjane na malaika kumlisha Eliya. Mungu alijibu maombi ya Eliya kwa kufanya miujiza. Mungu alifanya muujiza alipomrudishia uhai mwana wa mjane aliyekuwa amekufa. Pia alifanya muujiza kwenye Mlima Karmeli kuonyesha kwamba Baali alikuwa mungu wa uongo. Mungu alipita karibu na Eliya kwenye Mlima Horebu. Hii ilimaanisha kwamba Mungu alijidhihirisha kwa Eliya kwa njia maalum. Mlima Horebu ulikuwa jina lingine la Mlima Sinai. Mungu alikuwa amepita karibu na Mose kwenye Mlima Sinai miaka mingi iliyopita (Kutoka 33:21 – 34:7).

Elia na Mose wote walikuwa manabii ambao walikuwa na uhusiano wa karibu sana na Mungu. Elia alihisi kukata tamaa na upweke. Hii ilikuwa kwa sababu alifikiri kwamba yeye ndiye Mwisraeli pekee aliyebaki mwaminifu kwa Mungu. Mungu alimfariji Elia kwa kumwambia kwamba maelfu kadhaa ya Waisraeli bado walimwabudu Mungu. Mungu pia alimpa Elisha kama msaidizi.